

Β΄ Κατανυκτικός Εσπερινός στον Ι.Μ.Ν. Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Καρδίτσης

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων



Ο Σεβασμιώτατος **Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων** κ. Τιμόθεος, το εσπέρας της Κυριακής 9 Μαρτίου χοροστάτησε στην ακολουθία του Β΄ Κατανυκτικού Εσπερινού στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης Καρδίτσης. Ακολούθως, πραγματοποίησε το κήρυγμά του με θέμα: «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου». Σχόλια στὴν εὐχὴ τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου.

Στην ομιλία του, ο Σεβασμιώτατος ανέφερε χαρακτηριστικά:

“Την προηγούμενη Κυριακή, με το πρώτο θεολογικό σχόλιό μας, στην πολύ σπουδαία ευχή του Αγίου Εφραίμ του Σύρου, προσπαθήσαμε – με τη χάρη του Θεού – να προσεγγίσουμε το προήμνιο της ευχής αλλά και την κραυγή της Εκκλησίας, των χριστιανών σε αυτήν την τόσο εισαγωγική εναγώνια κραυγή του Αγίου Εφραίμ, την οποία η Εκκλησία την προσέλαβε και την κράτησε μέσα της για τόσους αιώνες τώρα.

Στο δεύτερο θεολογικό μας σχόλιο, θα προσπαθήσουμε απόψε να προσεγγίσουμε σε αυτήν την πρώτη ενότητα των αρνητικών, των παθητικών στοιχείων της πνευματικής ζωής, όπως τα απαριθμεί και τα γνωματίζει ο Άγιος Εφραίμ, που εμποδίζουν την πρόοδο της ζωής μας της πνευματικής και τα οποία δεν μπορεί να αγνοεί η μετάνοια. Η απελευθέρωση από τα στοιχεία αυτά, αποτελεί το πρώτο βήμα στην πνευματική μας άσκηση· πάντοτε· και ιδιαίτερα κατά την περίοδο της Αγίας και μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Για τούτο και παρακαλούμε Κύριε, πνεύμα αργίας, περιεργίας, φιλαρχίας και αργολογίας μη μοι δως. Για να επιστρέψουμε στην υγεία μας την πνευματική, στην απόκτηση των αρετών, οφείλουμε να εργαστούμε τη θεραπεία της πνευματικής μας ασθένειας. Το πώς δηλαδή θα θεραπεύσουμε τα πάθη μας μέσα στον πλούτο των δωρεών του σταυρωθέντος και αναστάντος Κυρίου μας. Οφείλουμε να απελευθερωθούμε από τα βαθύτερα σημεία της ασθένειάς μας, ώστε να καρποφορήσουμε τις θεϊκές ανθρώπινες αρετές του Χριστού, μέσα στην Χάρη και την δωρεά Του, εγκαταλείποντας την αμαρτία, την ασθενική πλευρά της ζωής μας, την κακία, τα πάθη μας και μετατεθούμε στη ζωή των χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος, δηλαδή του Χριστού, το φως του Ιησού που φωτίζει όλους. Αυτό ακριβώς είναι, ένα έργο αδιάλειπτο, επίπονο και ατέλεστο, που δεν πρέπει να σταματά ποτέ, είναι η ευλογημένη μετάνοια, η χάρη της μετάνοιας, που έρχεται πρώτη και ύστερα από το βάπτισμά μας, από το μυστήριο του Βαπτίσματος.

Η μετάνοια είναι η μετάβαση από την κατάσταση της πτώσεως, των ασθενειών και των παθών στην ευαγγελική ζωή και την εργασία για την καλλιέργεια των αρετών και των καρπών του Αγίου Πνεύματος. Η χριστιανική ζωή μέσω του Αγίου Πνεύματος, είναι απελευθέρωση από τα πάντα, και η αληθινή ελευθερία είναι, εκ νέου, απελευθέρωση από τα αμαρτωλά μας πάθη, τις αρνητικές μας συνήθειες, τις ασθένειές μας, τις αποτυχίες και τις απογνώσεις μας. Είναι επίσης ελευθερία από τα δεσμά και τους περιορισμούς, από τους πειρασμούς της πεσμένης φύσεώς μας, από τα προσκόμματα και τα σκάνδαλα που βιάζουν, παραμορφώνουν και παραποιούν την ανθρώπινη φύση μας, την οντολογική μας δηλαδή κατάσταση, μεταβάλλοντάς την σε μια υπανθρώπινη, συχνά απάνθρωπη, τερατώδη κατάσταση.

Η εργασία για την απελευθέρωσή μας από τα πάθη και τις δαιμονικές επιρροές – που συχνά κρύβονται στο φρόνημα της περιέργειας, της φιλαρχίας και της εργολογίας – είναι ουσιώδης. Το πνεύμα της αδελφίας, της ενότητας και της ομόνοιας πρέπει να υψωθεί, ώστε να αντιμετωπίσουμε τα πάθη με μάχη καρδιάς και πνεύματος. Πρέπει να θυμηθούμε ότι η παράδοση του Αγίου Εφραίμ του Σύρου και όλη η παράδοση της ορθόδοξης Εκκλησίας δεν δίνει πρωτεύουσα σημασία στα αμαρτήματα της σάρκας, αλλά στα μαθήματα της ανθρώπινης καρδιάς, εκεί που διαδραματίζονται οι πιο τρομερές πνευματικές μάχες.

Η αργία αποτελεί την πρώτη ασθένεια, το πρώτο εμπόδιο για τη θεραπεία και την αποκατάσταση της κοινωνικής και πνευματικής μας προσωπικότητας. Είναι το πρόβλημα που προκύπτει όταν η καρδιά δεν επιλέγει να μάχεται ενάντια στον πειρασμό της αργίας, ο οποίος καταλύει τα πάθη και τις ασθένειες. Μέσα από την απουσία πνευματικής άσκησης και καθημερινής μετάνοιας, χάνεται η δυνατότητα να ζήσουμε πλήρως τη ζωή που μας οφείλει ο Χριστιανός, αφού δεν επιδιώκουμε ούτε την προσευχή, ούτε τη μελέτη του Λόγου του Θεού, ούτε την εργασία για τη δημιουργία και τη συνύπαρξη. Η αργία οδηγεί στην απώλεια των ικανοτήτων της ψυχής, στην εξάντληση του πνεύματος και στη στασιμότητα, με αποτέλεσμα να απομακρυνόμαστε από το όνειρο της πλήρους, ζωντανής ζωής.

Δεν αρκεί ο χριστιανός να ζει απλώς μέσα στη δημιουργία του Θεού· πρέπει να εργάζεται για τη δημιουργία, να συμβάλλει ενεργά στην ιστορία και στην προώθηση της Βασιλείας του Θεού. Η καθημερινή μας προσπάθεια, η προσευχή, η ανάγνωση των νόμων του Θεού και η εργασία αποτελούν την αδιάλειπτη προσπάθεια για την απόκτηση της θεϊκής επίγνωσης. Όπως διαιρούσαν ορισμένοι οι δούλοι του Κυρίου το χρόνο τους σε τρία μέρη – προσευχή, μελέτη και εργασία – έτσι και εμείς καλούμαστε να διατηρούμε την ισορροπία αυτή, ώστε να μην παρασυρόμαστε από την αργία, που αποτελεί το οξύ του παθιασμού και την πηγή

πολλών κοινωνικών και πνευματικών παθών.

Η αργία, εκτός από το να αποσταθεροποιεί την πνευματική μας ζωή, οδηγεί σε σοβαρά κοινωνικά προβλήματα. Όταν οι άνθρωποι μένουν αδρανείς, χάνουν την ικανότητά τους να εργάζονται, να δημιουργούν και να συμβάλλουν ενεργά στην κοινότητα. Αυτό οδηγεί σε απώλειες όχι μόνο στο πνεύμα, αλλά και στην υλική ευημερία της κοινωνίας, καθώς η δημιουργικότητα και η προσπάθεια απαραίτητες για την πρόοδο κατασβέλλονται.

Η καθημερινή πνευματική άσκηση – μέσω της προσευχής, της νηστείας, της μελέτης και της εργασίας – είναι ο μόνος τρόπος για να αντιστρέψουμε την αργία και να αναδείξουμε την αληθινή μας φύση. Όταν αμελούμε αυτές τις ασκήσεις, χάνουμε την ικανότητα να προσευχόμαστε, να συγκεντρώνουμε την καρδιά μας και να εξασκούμε την ψυχή μας. Η αδράνεια της ψυχής, όπως και της σάρκας, οδηγεί σε μια κατάσταση παρεξήγησης και απώλειας της ανθρώπινης αξίας.

Τελικά, ο Θεός, μαζί με το μέτρο της αγάπης Του, μας καλεί στην ενεργή εργασία για να επιτύχουμε την θεόσκοπη εντολή: να εξαγνίσουμε την καρδιά μας, ακολουθώντας τον Κύριο Ιησού Χριστό. Η πορεία αυτή είναι εντατική, δύσκολη, και απαιτεί συνεχή προσπάθεια. Δεν αρκεί η απλή αδιαφορία· η αργία είναι η αναβολή των μαθημάτων για τον Κύριο, ενώ η εορτή είναι μια αδιάκοπη κοινωνία με τον Θεό και η έκφραση της χαράς Του στη ζωή μας. Όπως έλεγε ο Άγιος Εφραίμ, πρέπει να θυμόμαστε ότι η ζωή είναι σύντομη και ότι ο χρόνος για την πνευματική εργασία είναι πολύτιμος. Ο χριστιανός δεν ζει απλώς μέσα στην ιστορία· δημιουργεί ιστορία με την αδιάκοπη προσπάθειά του για το καλό, την αληθινή αρετή και τη σωτηρία”.

<https://www.orthodoxianewsagency.gr/wp-content/uploads/2025/03/mp3.m4a>







